

MÁTÉ ZSUZI

Miért kell reklám a családnak, miért kell reklám az apaságnak?

Ahogy a családi konfliktusok pszichológiai szempontból transzgenerációs problémákat hordoznak, úgy helyezhetjük történelmi kontextusba a családok társadalmi szintű gondjait: miért vakarja a keresztény-európai kultúrkör szellemi elitjének felelősségteljesebb része a fejét evidensnek tűnő kérdéseken? Miért kell a 21. században – olykor már kissé mesterkéltten is – ősidőktől fogva természetes dolgokat kimondanunk? Miért fontos, hogy következetesen és tudatosan biztosítsunk nyilvánosságot a családi értékek számára?

Minden társadalmi folyamat a kor filozófiáját és az arra visszavezethető közfelfogást tükrözi. A közvélekedést befolyásolva éri hosszú ideje módszeres támadás a nemzeti összetartozást, a hagyományos családmódot, erodálva a férfi és nő közötti köteléket, a gyermekvállalási kedvünket, s vele az apai szerepvállalást is. A felvilágosodás korában kezdődött az a folyamat, amely lassanként deszakralizálta a közgondolkodást, kiiktatva az isteni perspektívát az életünkből, a házasság is törvényileg felbontható lett, az élet továbbadása pedig már nem volt megkérdőjelezhetetlen emberi törekvés. Aztán az ipari forradalom, a tömegdemokrácia, majd a kommunizmus és a '68-as generáció térnyerése vezettek oda, hogy egyre mélyebbre hatolva bontották le személyes identitásunkat.

E történelmi folyamat szellemi alapjait tudatos anyagi megfontolások és a tömegdemokrácia, tömegkultúra kíváncsi támogatják, hiszen egy atomizált közösség, sok különálló individuummal jóval többet fogyaszt és költ, és jóval egyszerűbb, olcsóbb eszközökkel befolyásolható, mint egy összekapaszkodó, egymást támogató, családokra, nemzeti összetartozásra épülő társadalom. Csak azt nem vették figyelembe a társadalmi mérnökök, hogy mindezek következménye hosszabb távon demográfiai krízis és mélyülő társadalmi válság lesz, a népességet lecserélni pedig korántsem csak számszaki kérdés...

E folyamat közepette kezdünk ma végre eszmélni, rájönni, hogy valami nagyon nem stimmel.

Az identitásért folytatott küzdelmet szavakkal vívják ma is, a fogalmak körül zajlik a küzdelem: mi a család? Mi a házasság? Hol kezdődik és végződik az élet? Ki a férfi és ki a nő? Mi a feladata az édesanyáknak és az édesapáknak? Valódi létkérdések adják az alapját annak a vitának, amelyekre releváns, közérthető válaszokat kell adni ahhoz, hogy az egyének életében, tudatában újra helyükre kerülhessenek a dolgok, és olyan személyes döntéseket hozhassanak, amelyek az egyéni boldogságot és vele a közösségi boldogulást szolgálják.

A család biztonság és örömforrás, a férfi más, mint a nő, és ez jó dolog, mert nem ellenségei, vetélytársai egymásnak, hanem egymást kiegészítik; a házasság életszövetség, amiért érdemes küzdeni; a magzat védelemre szoruló kis ember, akit óvni kötelessége egy társadalomnak; az anyaság egyenrangú hivatás más vállalkozásokkal; az apaság pedig a férfiaság legszebb kibontakozása.

Minden természetes identitás célkeresztben van és a szavak szintjén ma még azok állnak nyeresre, azok hangosabban, akik rombolnak, nem azok, akik az identitás újraépítését szolgálják. Ezért lehetséges az, hogy egy látogatott női portál minapi – komoly megosztátszámot hozó – írásában egy hölgy arról elmélkedik, hogy miért *nem* szül harminc felé gyermeket. Ezért fordulhat elő, hogy a divatbemutatókon, ahol már rég alig megkülönböztethető, hogy ki a fiú és ki a lány, immár kitömött hassal, várandósságot imitálva vonulnak fel férfiak, hogy demonstrálják, a biológiai nem mit sem számít. De e folyamat láttelepe az is, hogy Írországból fiatal nők azért hullatnak örömkönnyekeket, mert végre szabadon megölhetik magzataikat.

Nem túlzás azt állítani, hogy a gödör aljára jutottunk, a természetes értékek *hiánya*, s az a disszonancia, amely mindezt jelzi, azonban lassanként rádöbbsen bennünket: tévúton járunk. Most kell erősnek lennünk, most nem szabad feladnunk! Újra kell tisztáznunk a fogalmakat, személyes példákkal, kiállásokkal, filmekkel, zenékkal, minden lehetséges kommunikációs csatornán vissza kell építeni mesterségesen megtépzott identitásunkat. A férfiakat férfi, a nőket női szerepeikben és ebből kiindulva majdani apai és anyai szerepükben szükséges megerősíteni – társadalmi szempontból, de egyénileg is ez vezet kiteljesedéshez. Az atomizáció útja pedig nem vezet sehova: az egyének életében a lélek serülését és magányt, társadalmilag pedig mélyülő krízist okoz. Ne engedjük!